శ్రీ

శ్రీమత్ప్రణవానంద దేశికేంద్ర స్వామినే నమః

కీచకనిర్యాణము

ఇది

గుంటూరుతాలూకా ఉన్నవపురనివాసుండును

కోరిసపాడుబోర్డు ఎలిమెంటరి స్కూల్

హెడ్డుమేష్టరును

అగు

కురిచేటి వెంకటనరసింహారాయకవిచే

రచియింపంబడి

కోరిసపాటి జానకిరామయామాత్య

లాంద్రమాంబాసాలక తనూభవుండగు

కోరిసపాటి వెంకటసుబ్బరాయశర్మగారిచే

చంద్రికా ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపించి

ప్రకటింపఁబడియె

1912 సం॥

గుంటూరు

వెల రు 0—1—0

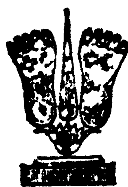
ప్రకటన

ఆర్యులారా.

ఇయ్యది. సకలసజ్జనానందకరంబై- సన్మార్గదర్శనీయంబై సత్పరనీయంబై, సగౌరవదసరావాసరంబులం జరించుగానకవితావిశారదులగుఉపాధ్యాయులకును, బాలురకును, బాలికలకును ,సముచితధనదాయకంబై, యొప్పు, ఈచిన్నికథను, నాసేర్చువిధంబున, సులభశైలిని వ్రాసి- శ్రీవెంకటేశ్వరస్వామివారికి అర్పించితి.

గాననిందు గలలోపంబుల సవరించి క్షమింపవేడెద.

బోర్డుఎలిమెంటరిస్కూల్	ఇట్లు
కొరిశెపాడు	బుధవిధేయుడు
గుంటూరుపోష్టు.	కురిచేటివెంకటనరిసింహాం
15- 10- 12.	హెడ్డుమేష్టరు.

శ్రీ

వేంకటేశ్వరస్వామికీర్తనలు.

• శ్రీ పకంనిర్యాణము

రాగ.

కం॥ శ్రీరామా సహ్యా
సర్వేరాసిగమాంతె గాం•పుగుణవిచారా
నీ పాదయసథీరా
కరుణించిననుబ్రోవనంద•గోపకుమార॥

నాద్యాతము.

చరణములు.

1 పల్లవి॥ శ్రీనకే వకొ న్న పాటిపు•రీశ వెంకటనాయకా
నాశరహితావినుయశో దా•నందసుందరబాలకా

2 ఆలకింపుముదేవ మీ•పాదాబ్జముల కర్పింపగా
చాల వేడుకనొక్క సత్క•థ•సరవి జేయాబూనగా
తోహరా. (రమణా)

పల్లవి॥ హరిహరివిను శ్రీకొగ్నె పాటిపురవర శ్రీ వెంకట
వరసీరుహాదళనయన ఘోరసం•సారాంబుధిసంతరణా.

వినవగు నాపస్తంభసూత్రుడా • క్వాలని యోగివరుండు
సరసుడు ఖణ్వాసగోత్ర పవిత్రుడు • సకలకళావిభవుండు
కౌండినపాటివంశాంబుధిచంద్రుడు • కోవిదపదభక్తుండు
నిరుపమాన వసకూపతటాకలు • నేర్పరచిన ధన్యుండు
నరసరాజుజనియించియచ్చనును • నారీమణినివరించి
కరుణాకరులప్పయసుబ్బలను • గాంచెసుతులశిరిమించి॥
అందుసుబ్బయాభిమానం వెంకమ్మను • యలివేలమనువరించి
నందనందనునిమదిగని బ్రహ్మ • నాదమగ్నుడై మించి॥
తనివిసనకయాలయమాలపకుల • ననువుగానుగట్టించి
కనకాభరణమ్ములుమాన్యమ్ములు • కానుకనముగనర్పించి
ఆహార్కృపజానకీరామయమం • గయలక్ష్మయలనుగాంచి
శ్రీహరిపిలయమలంకరించెను • స్థిరుడై సంతోషించి॥
వారలలోమంగయమిత్రీంద్రాను • దారగుణాబులమించి
సారసాక్షికృపవెంకాయమయను • సాధ్వీమణినివరించి
అబ్బురముగజానకమనువెంకట • యనుముఖవర్ణంబులను
(గనెను)
సుబ్బయశేషయనాగయలనుమరి • సుబ్బయప్పయలు

చరణములు.

3 ఆకుమారికుమారవర్గము • నందునైదవవాడనగ
గాకవీంద్రులపాలగలిగిన • కల్పతరువితడయనగ
4 గాధరాతలమునననుకమహస్ర • ఖ్యాతిగాంచినయట్టి శ్రీ
నాథుపదభక్తుండులక్ష్మీ • నామ్నిహృదయానందుడు
5 అత్యమేయుండగుపితాగ్రజు • డైనజానకిరామయా
మాత్యునకుతాంద్రమకుదత్తుడు • మారుడసదృశతేజుడు

6 ఐనవెంకటసుబ్బరాయా•మాత్యవరుడే తెంచియో
గానకవితాచరితమిా చే•కల్పితంబగుకథనుసే

7 నచ్చువే ఃంచెదనటంచని•హర్షముగతాంబూలము
ఇచ్చివేడికొనంగసంతస•మింపుసొంపుజనింపగా

శ్లోహరా.

ఆచెలికానికనే•భోగ•భాగ్యాతిశయంబులనెల్ల
గాచియొసగునెల్లప్పుడల వెల్మం•గారమణుమురంజల్ల॥
అనయముగణపతిహరిక్షమలాసన•హైమవతేసులనెంచి
ఘనగీర్వాణాంధ్రకవిప్రముఖుల•క్రమమొప్పగపూజించి॥

కథాప్రారంభము.

చరణములు.

8 పరసతీతిఃకముల పై భ్రమ•పడియడంగినవారిలో
విరివిగనుకీచకుడుమడిసిన•విధముదెల్పెదవినుమిక

9 విధికృతంబది యేమొపాండవ•వీరులాకౌరాలతో
అదునుగానకమాయజూదం•బాడిరాజ్యంబోడిరి

10 ఓడినగియేగాకపదిరెం•డేముల డవిజరించుటల్
జాడదెలుపకనొక్క యెడ•జ్ఞాతవాసముశేయుటల్

11 ఒప్పుకొనికరిపురములోకను•రెప్పకాలంబైనను
తప్పిదంబుంమటయటంచని•ధర్మరాజ వ్వేళను

12 పౌరులాహాహారవంబుల•ప్రబలచింత జెలంగగా
గారవముకడుజయముజయమని•ఘనులుదీవనలొసగగా

13 కర్మఫలమిటులుం డెనని(శ్రీ)కాంతునామముదలచుచు
ధర్మభీమార్జునులుకవలును•ద్రౌపదీసహితంబుగ

14 చనినవాంతరమునమృగాభులసందడికితలయూపుచు

మునులశేవింపుచునుకడునియ•మములనుబహుచునుదికుగుచు

15 ఆకలికియాకలములనుదిని•యధికదాహంబైనచో
వీకచెడిసెలయేటినీటిని•వెదకిగ్రోలిసుఖించుచు

16 అందుగలపుణ్యాశ్రమంబుల•యందువాసముజేయుచు
నందబాలునికథలబ్రహ్మానందరాశిందేలుచు

17 ఇటులవనవాసంబుపదిరెం•డేండ్లుగడపిమనంబున
అటవిలోయజ్ఞాతవాసం•బకటసేయందగదని

18 హరినిదలచుచుకంటుడనవల•లాంకుడనపేడియనగా
బరగిదామగ్రంథితంత్రీ•పాలురనగానెగడియు

19 మారువేషములనుధరించుక•మర్మమొరులకుదెల్పక
సారమతులైపాండవులుమ•త్స్యావనీశునిగొల్చిరి

20 అంతద్రౌపదిపతులకైదుః•ఖార్ణవంబునమునుగుచు
ఎంతకాలమువచ్చెనిటడి•క్కెవ్వరసితలపోయుచు

21 త్వరితగతిసైరంధ్రివేషము•దాల్చిమత్స్యమహీశుని
గరితయైనసుధేష్ణచెంగట•గడపుచుండెనుకాలము

22 కాలమీగతిగడుపుచుండగ•గర్వమదహంకారుడు
తూలుమాటలపోగుపాపుడు•దుష్టమతిదుర్మార్గుడు

23 ఐనకీచకుడొక్కవాసర•మానతనతోబుట్టిన
మానినీమణియగుసుధేష్ణా•మందిరముకేతెంచిన

24 తమ్మునింగనివేడ్కతోకుశ•లమ్ములడిగిసుధేష్ణవీ
రమ్మువేయుమనంగద్రౌపది•తలయూలంబడుసిగ్గున

25 బాప్రేసేదాదినైయీ•పడతిశేరినకతమున
పాపునకుంపీఠమ్మువైవగ•బ్రహ్మవ్రాసెనికేమన

26 అనుచువగలంబొగలియొకమలి• నాంబరంబుము
వనజలోచనకనకపీఠము• వైవకీచకుడత్తరి [సుంగిడి
27 వారగన్నులజూచిభళిభళి• వహ్వారేయిాచిన్నదే
యూరనుండిటకేగుదెంచెనో• యెరుగదెల్పుముశ్రీపతే
28 ఇంతియలరులబంతియో[క్రొ• మ్మించువిద్యుత్కాంతి [యో
కాంతకాంతునిదంతియో• కన్ముగవలపులదొంతియో (ములు)
29 కులుకునడలునుగుబ్బచనులును• కుటిలమాకుంతల
తళుకుబెళుకులచూపులును రా• చిలుకనవరసపలుకులు
30 కనులయందముగనుచందము• కటితటంబతిమందము
గనినమానవమునకుమిక్కిలి• గలిగెబ్రహ్మానందము
31 అనుచుయీగతికీచకుడువిర• హానలంబునగ్రుగ్గుచు
తనువుమరువసుధేష్ణయాతని• తత్తరంబుగనుంగొని
32 కటకటాయీచెనటిజూడగ• కామమోహితుడాయెనే
ఎటులవారించెదనుయోజగ• నేనెయనుచున్నంతనె
33 లేచికీచకుడక్కమాటల• లెక్కసేయకదాదికై
యాచకునివలెవెదకివచ్చెడి• యోచననుగనిద్రౌపది
34 అయ్యయోయీపాపకర్ముం• డకటనాపైభ్రాంతిచే
దయ్యముంబలెనచ్చుచుండెను• దైవమాయేమందును
35 బూటకపువేషమునవచ్చుట• బూటలనులెక్కించునా
కేటికీయెడకాటిపాపం• బేడదాపరమాయెనో
36 యనియనేకదురంతచింతా• యాసమాన్వయగుచును
కనులనీరిడద్రౌపదినిగని• కదసిమాటాడసాగెను

తోహరా.

హరిహరీవిను శ్రీకొర్నె పాటిపుర•వర శ్రీ వెంకటరమణా
పరసీరుహదళనయన ఘోరసం•సారాంబుధిసంతరణా॥
ఇవ్వసుమతినీబోలినకన్నియ•నెందుగాననేచానా
జవ్వనాంగినీపతిపేరేమో•చక్కగదెల్పుబిరాన॥
కుందరదనవినుజూచినవిడతురే•కోమలులైననుగాని
ఎందుకిచటికేతెంచితివ్రాప్రా•ణేందునిభాననబూని
మరువిరిశరములచాడికోడి•నీమరుగుజొచ్చితినిగావు
అరమరలేకనుకౌగలించిన•న్నతిరతిసుఖముల్బోవు
అనియివ్విధమునసింహబలుఁడుత•న్నాడినమాటలువినఁ
పెనునారసములవలెసోకినయా•వనితయనిమైదైర్యమున

చరణములు.

37 ఓరసీచుడకీచకాధమ•యోర్వలేమియిదేమిరా
చేరియిటులాడంగనీకే•చేటుకాలమువచ్చెరా
38 ప్రాణములపైభ్రాంతిగలిగిన•ప్రల్లదంబులుమానుమీ
రాణియైనసుదేష్ణవలెయను•రాగమునననుజూడుమీ
39 పరసతీతిలకములనీగతి•బలుకదగునెదురాత్మకా
వెరువకేతెంచితివికాలుడు•విడచునేనిన్నాల్పక
40 పతులునాకైదుగురుగలరుయ•పారబలగంధర్వులు
ఖ్యాతినిదూరినగానివడినీ•శిరముద్రుంచకవిడువరు
41 అనినవినికీచకుఁడుచిఱునవ్వొలైనవ్వుచునిట్లనెఁ
వనజముఖినీవాడుమాటలు•వినగవేడుకలయ్యెడుఁ
42 కాంతనీకీగంటిచూపులు•కంఠహారములయ్యెనే
దంతియానరొపలుకులమృతపు•ధారలైచవిదేల్చెనే

43 అతివనీపతులై దుగురుగల॰రంచుబలికితివౌభళా
అతులితంబుగ నార్గురనుక్కొని॰యవలననుదయనేలుమా॰
44 నీదుపతులననెంతవారలు॰నిమిషమాత్రములోపలన్
చాదికాటుక వేసికొనియెద॰సకియనీపాడజూడగన్
45 చచ్చిపోదునటంచువెఱువకు॰శౌరిశంకరులొచ్చినన్
వచ్చినాకరవాలమునదే॰వతలకర్పణజేసెదన్
46 అసినవిని సైరంధ్రికేడుకో॰పానలంబునమండుచు
కనులనిప్పులురాల్పనిట్లనె॰కంసవైరినితలచుచు
47 పరమపావనియైనసీతా॰భామినిని చెరబట్టిన
దురితుడౌరావణుడుమడియడె॰తూలిరామునిశరమునా
48 అంతుగానగలేకయలదమ॰యంతియడకజరింపగా
పంతగించికిరాతుడీల్గిన॰పగిదిమునువినియెరుగవా
49 దుష్టుడానీవెంతవాడవు॰మూర్ఖనీతులుబల్కగా
నష్టజీవుడవౌదువికయీ॰నాడొకేపోతెలియగా

తోహారా

అనిద్రుపదాత్మజబల్కినపల్కుల॰నాలకించికీచకుడు
కనలియనియెనోకనకాంగీయీ॰కారణమనదగదెపుడు
నీవాడిననిష్ఠురవాక్యంబులు॰నీలవేణిరోవినుము
తావులువెదజల్లెడుపుష్పములన॰దాల్చితిశిరమునగనుము॰
కాముకేళిలోనినుగలయకని॰క్కముగావిడతునెభామా॰
వేమారునునాజపదేవతగా॰వేడెదనినుగుణధామా
ఐననువేగిరపడుటక్కుయిదిసమ॰యముగాదికపోయెదను
(క్కాదను)
మానినినాపైదయయుంచుముయను॰మానమేల్ల మొ॰

చరణములు

50 ఇత్తెరంగనిసింహాబలుకును॥ ధేష్ణకడకేతెంచితా
నత్తరుణిపాదములపైబడి॥ యనియెతాపముచేతను
51 అక్కరో సైరంధ్రినాపై॥యలుకమానకయున్న దె
నిక్కముగనా ప్రాణములు యే॥చక్కనిలిపెదదెల్పవే
52 దానియందముదానిచందము॥దానియొయ్యారంబును
దానిమాటలుదానితేటలు॥దలపవిధివశమాన్నబె
53 వేయుమాటలికేలతమ్ముని॥వెతలదీర్పదలంచితె
ఏయుపాయముచేతనైనను॥ ఇప్పుడెసంధిఘటింపుమా
54 మెఱుపువెన్నెలమిన్న॥తళుకులమేల్మినిఃఋగురులొక టిగా॥
కఱిగిపోసినబొమ్మవలెనా॥ కనులగన్పడుచుండెనే
55 అనినవినిగడగడవడంకుచు॥ అక్కతమ్మునిఁజూచనె
మనుజసింహమనీకుయీాదు॥ మార్గమేటికిగనెను
56 అక్కటాసైరంధ్రిజూడము॥హాపతివ్రతదానినే
చక్కసీకొడగూర్చుదానను॥చాలుచాలునుపొమ్మనె
57 దానికుగలైదుగురుగలరతి ॥ దర్పకులుగంధర్వులు
కానికార్యముబూనితేసి॥ ప్రాణములువెడలింతురు
58 ఈనిమిత్తముచింతపడగా॥నేలయిలగొడ్డామెనే
దీనిమించిననూవినులపా॥థించినీకర్పింతునే
59 ప్రేమతనతోబుట్టువాడిన॥ప్రియములన్నియుఃవినుకులై
ఏమియుననో రాదకునుమఱి॥ యనియెకామవికారుడై
60 అక్కయానాబ్రతుకునీకే॥వెక్కసంబైతోచెనా
పెక్కుమాటలికేలపోమెద॥పిల్లలనుగనుపెట్టుమీ

61 తమ్ముఁడీగతిబల్కఁ-పశ్చాత్తాపమందిసుధేష్ణయా
ద్రిమ్మరీడివిడచి తేయ. దేశములపాలవునుకో

62 ఎల్లబాంధవులంతరించినః మళ్ళిగూర్పంగాదగుఁ
తల్లిదండ్రులతమ్ములన్నలఁదరమెసంపాదింపగ

63 అనుచుమదియోచించియనెమా. యయ్యత్వరపడకే గుమా॥

క్షణములోనీపడకటింటికి. నని పెదను సైరంధ్రినీ

64 అప్పజెప్పినమాటలకుమన. సొప్పిసింహబలుండుతా
నప్పుడేజనిపడకటింటికి. రెప్పవేయకనిలచెగా

65 అంతనిచటను ధేష్ణతన. ప్రజ్ఞాతిశయమున ద్రౌపదిఁ
చెంత జేరగబిలచియిట్లనె. శ్రీహరినిమది నెన్నుచు

శంకరాభరణా-జుల్వాతాళము.

పల్లవి॥ రామరాఘవా-శ్రీ-రామరాఘవా
రామ-రవికులసోమమేఘ-శ్యామరాఘవా

సుధేష్ణ॥ ఓసతీమణి విను-మోసతీమణీ
నీసహాయమేనుగోరి-నిలచితినిసుమీ

సైరంధ్రి॥ ఏసహాయము-నీకేను సేయను
దాసినైతినందుగోర-దగును సేతును

సుధేష్ణ॥ తాళజాలనె-కష్ట-దాహమాయెనె
బాలసుగుణశీలకల్లు-చాలదేగదే

సైరంధ్రి॥ కల్లుదేరను-ఎక్కడికిబోదును
పల్లవారుణాంఘ్రియుగళి-పలుకుమింకను

సుధేష్ణ॥ చందనాంగిరో-కీచకునియింటిలో
మందమధురమైనకల్లు-మంచిదియున్నది

సైరంధ్రి॥ మంచికల్లని-నమ్మించి తెమ్మని
అంచయానపరులయింటి-కంపన్యాయమా

సుధేష్ణ॥ న్యాయమేటికీయ-న్యాయమేటికి
బాయగాని ప్రేమనిన్ను-బాపదలచితి

సైరంధ్రి॥ ప్రేమయిదియెనా-కో-పించదగుదునా
కోమలాంగి యేరినైన-కోరిపంపుమా

సుధేష్ణ॥ మాటమాటకు-మో-మాటమాడెగు
బోటియెదురువాద మేల-పోకతీరదు

చరణములు

66 ఈవిధంబున నావిరట్రాజేంద్రుసతిగద్దించిన
భావమున పాంచాలివగచుచుపతులధ్యానము శేయుచు

67 ఎపుడునన్ను ప్రేమించుపాండవుల్ లేపురికినే భార్యనై
ద్రుపదరాజతనూజనై యీదుఃఖములపాలైతిగా

68 నాతినై సుఖభోగభాగ్యానందమొందినదాననై
నీతకష్టమునన్ను భవించిన చెరకు నేలోనైతిగా

69 కలగిఘటుగుందుచును బంగరు కలశ మొకటి చేబూనితా
నలుక శోకించకునినగరున కరుగుచునుతనమనమున

జంఝూటిరాగం. ఆదితాళము.

ప॥ కమలబాంధవాయ్మతాల గామినైతిరా
సమయమిదేనన్ను బ్రోవ స్వామి శేఖరా॥ ఓక॥
కపటమూని రా[illegible] నేమము బెట్టిరా।
చపలుడైనసి[illegible]బలుని సరసకపంపెరా॥ ఓక॥
లోకవిజయపతులు చెంత లేకయుంటిరా।
కాకివలెనుయులవటించు గతియొగల్గెరా॥ ఓక॥

చాలపతులభక్తి నెరపు॰ సాధ్వైతినా।
మేలుసేయుమయ్యనాకు॰ మిత్రరత్నమా॥ ఓక

చరణములు.

70 ఇటులప్రార్థింపంగసూర్యాంశిందుముఖనింగానగ
చటులబలవిక్రమునిరాత్రిం॰ చరునద్భ్యతబాచెగ
71 అంతటనుపాంచాలినెరువక॰ నాత్మలోఁ పలుగుందక
దంతివరదానిమరువకనుయా॰ దానెచ్చటసిలువక
72 వచ్చుచుండగకీచకబలుడాక॰ వాకగంటనుజూచిఫేస
వచ్చెనాపాలిటిధనంబదె॰ వచ్చెనాబంగారము
73 దేవివలపులయీవి॰ యమృతపుబావికన్నవితావిబల్
కీవిపలుకులకీవినవడిని॰ క్రోధిజేరగవచ్చెగా
75 దానులకుచేకొమ్మగాకిం॰ దప్పకకుతిమ్మగా
పాదుగవలినబొమ్మగానా॰ పాలిముద్దులగుమ్మగా
76 పాపరాశిని బ్రోచుటకునై॰ చానకేసియవచ్చెనో
తాప శినన్నావగాయీ॰ చెలియసటకింపించెనో
77 అనుచుమేనుప్పొంగివిరహం॰ బాణజాలనికతమున
వనజముఖికెదురేగియుల్లనె॰ వలపుగలపులుగులుకగ.

తోహరా.

కీ॥ నారీనవసుకుమా[illegible] [illegible]రీచక్కరపూరీ
ఈరీతినిచింతిలుచునిటక్కురా॰ [illegible]ల్పువయ్యారీ॥
సై॥ అన్నావినుమీయప్పకల్లు[illegible]మ్మనినన్ని చటికిబంచెర (మించెర)
చెమ్మగగొనిపోవలెవేగమెదయు॰ సేయుముకాలము

[illegible] చ[illegible]ములు.

78 భాగు[illegible]రేసరేనీ॰ పరువుమర్యాదెరుగకే
[illegible]యాక॰ శ్యాణిదెలుపకవిడతునే
79 ఐన[illegible]యచేసీ॰ [illegible]వవారుణినం పెదర
గానినాదగుచిన్ని కార్యము॰ గడుపన్నిను ప్రార్థించెదర
80 కోమలీనీకొరకుచంద్రచ॰ [illegible]బుగా
స్వామిసాక్షిగగా దియుండ[illegible]సాడగ[illegible]
81 కరుణాకోనాకీప్రసతివై॰ కల[illegible]లపిన[illegible]నా
తను[illegible]ందరునీకుదాసీ॰ తనము సేయుక యుంగురా॥
82 మణులు మేడలు మాటపంబులు॰ [illegible] ప్రాసాదముల్
ఘన[illegible]పురోపవనంబులన్నియు॰ [illegible]నర్పించెదర

[illegible]హరా

అనికీచకుడాడినమాటలు [illegible] [illegible]కణము [illegible]
కన[illegible]మలుముడివడగా[illegible]తసి॰ గ[illegible]రించిపల[illegible]
[illegible]ము లెరుగక దిరుగు[illegible]తగ వే[illegible]హోరా
కీర[illegible]వన[illegible]తిగానక యీ॰ కర[illegible]బల్కు నగునటరా
సేనాడదా[illegible]॰ యనుగు చెలియలనుగాన
[illegible]ముదగ్ధిం[illegible]॰ యడగిపోవుధగలోన ॥
[illegible]రలిపో నెడకీచకుడా॰ యహీనహస్తమునుబట్టన్
వనితయసురబలమునదప్పించుక[illegible]వసీవసీపరుగిడదొడగెర
పరుగిడదొడగినపోకుపోకుమని॰ పంతగించి వెనువెంటర
ధరితధిమితధిమితక[illegible]ల్పుచు॰ తరిమిదానిశిగబట్టెర ॥

శ[illegible]రాభరణం- ఆది.

పల్లవి॥ రామరాఘవా॰ శ్రీరామరాఘవా

రామరవికులసోమ [illegible]• శ్యామరాఘవా॥ రా॥

సై॥ పీడవేమిరా• శిగపీడవేమిరా
జూడాసీవతిమూఘాతనము• పీడవేమిరా॥ రా॥

కీ॥ పీడజాలనె శిగ•పీడజాలనే
వేడారతులగూడకేపిడ• నాడాజాలనే॥ రా॥

సై॥ పంతమేలరా యా• పట్టుపీడరా
రంతాజేరగవిర్లతాయియీబల• వతాంమేలరా॥ రా॥

కీ॥ పంతమేలనే• య్యాపట్టుపీడనే
కాంతాధనళసుదంతానవ్యల• తాంతగానవే॥ రా॥

సై॥ దీనురాలరా యే• దిక్కుగానరా
దినాబల్ శుభమేనాసీకిదె• యానామానరా॥ రా॥

కీ॥ ఆనచీల్చెనెవిర• హాగ్నిగాల్చెనే
చానావాశెరలానాకనునె, మానాజాలనే॥ రా॥

చరణములు.

83 ఇరువురిటుపోరాడునెడికమ• లేశుననుమతిద్రౌపదిగా
పరపగాచినరక్కసుడుకీ చ్చకునిచెయివిడువడచెగా

84 ఈమహాయాపదనుభీముం• పెరిగితాడవమందిన
పామువలెనిట్టూర్పువిడుచుస• భాజనంబులువెదరగ

85 విరటునకొలువునకేగియున్నత• వృక్షమునుపీకిరచిభీ
కరముగాకుంతీసుతాగ్రజు• గనినయామహానియుడు

86 ఔరయోవలలాంకవృక్షం• బారజూచెదవయ్యయో
కోరికలరగదీనినిప్పుడు•గొట్టతరుణముగాదుగా

87 అంతలోసైరంధ్రిశిగ• ద్రేలాడకలలతనుబొందుచు
చింతచేపులివాలదాలగిన• జంకపిల్లవిధంబునా

88 కీచకుఁదప్పించుకొనివర్ని కించుచున్న లుదెసలను
జూచినేఁగికి దెలియబడకనుఁజొచ్చివిరటునికొలువున్
89 చూచియందఱువినగకుంతిఁ నూనులకు దెల్లంబుగా
నచ్చరిత్రుండైనవిరటుఁడుఁ చాలభయపడుచుండగా
90 అఁమెనేనెంతటిమహాపాఁ పాత్మురాలనోగానియీ
తఁణమెసింహబలాధమునిచేఁ చాలపరిభవమందితి
91 సక్కముగతలిదంండ్రులాప్తులుఁ నెనరుగలచెలులాదిగా
దిక్కుగలిగినవానసై యేదిక్కుఁ గానకయుంటిరా
92పరమధార్మికులైనగురువాఁపతులుగంధర్వోత్తముల్
ఎఱిగియెటుగనిరీతినుండిరిఁ యెంతనిర్దయులైరొకో
93 అక్కటాయీరాజసభలోఁ నొక్కరైననుగానియీ
చక్కధర్మముగాదుకాదనిఁ నొక్కయనలేరైరిగా
94 అనుచువగచెడుసతిపరాభవఁమునకునాత్మగలంగియి
ట్లనియెగూఢముగాయుధిష్ఠిరుఁడనికిసమయముగాదని
95 ఓసతీయీవర్తమానంఁ బీసభాజనులందరు
గాసియనిమదిదెలసికాలముఁ గాకయూరకయుండిరి
96 లావునర్తనజేయుచేడియఁ కీవిగాపలుపోకలన్
బోవకులకాంతలకుజెల్లునేఁపొమ్ముపొమ్మిటనుండకన్
వ॥ అనినసైరంధ్రియిట్లనియె

చరణములు.

97 నర్తకులెజూదరులెనాకనుఁ రక్తులైనమనోహరుల్
కర్తలెరుగనివర్తమానముఁ కలదెనెలవునకేగెదన్
క॥ అనియిట్లువేగవనితా
జనరత్నమువిరటుపత్నిఁ సదనంబునకున్

జనిజరిగినకథదెల్పిన
వినియదియూగడిలబల్కె॥ వేడ్కదలిర్పగ
శ్లోహరా

తదనంతరమా సాధ్విసిత్యకృత్యం॥ ములుదీర్చికొనిచాల
ముదముమిూరనాకేయిరెండుజా॥ ములకులేచియవలీల
దినమంతయుపోయిసెగనుగాగితల॥ దిమ్మబట్టివంటింట
పైనుభూతమువాలెపవళించినతన॥ ప్రియునిజేరయావెంట

చరణములు.

98 హామనోహరనేడునీప్రియు॥ రాలిచెరపాల్ జేసినీ
కామితంబీడేరెననియూ॥ గాఢనిద్దురజెందితో
99 గాడిపోయివేడిమికినూపవు॥ గంటెవిసరెడిదాడికిగ
పోడిమింజెడియధికనిద్దుర॥ బోవనారంభించితో
100 చేరితినియనుకొంటివోకదు॥ చెడ్డమాటలువింటివో
పేరయుమ్మడిభార్యననిమది॥ నెంచియూరకయుంటివో
101 కర్మసాక్షిగపెండ్లియాడిన॥ కాంతచెంతనెయుండగా
మర్మముననిదురింపనీకిది॥ ధర్మమేనవృకోదరా
102 పాపుడాకీచకునిచేనే॥ బడినపలుపాట్లన్నియు
రేపకడజూచియునునీవు॥ రీతినుండగజెల్లునే
103 అనినభీముండింతమేల్కొని హా॥ తలోదరిచీకటుగ
వనటనొందుచువచ్చితివిరా॥ జనునెవంటరిదానవై
వ॥ సైరంధ్రియిట్లనియె

చరణములు.

104 తేపకునురాదగునెయబమది॥ దెలిసియెడిగెదవాభళా
నాపురాకృతకర్మమిూగతి॥ నడునజేసెమనోహరా

105 తిండిపోతులుగానియతులై • తిరుగువారలుగానిబల్
మందులైననుగానియీగతి•సతులఘోషనసహింతురే
తోహరా॥

భార్యామణియీగతివిలపించిన• పంక్తికొటకిభీముండు
శౌర్యధైర్యములకోనిట్లనియెను•సంగరవిజయఘనుండు
చీచీచింతలనేటికినీవతి - శీఘ్రముగాకీచకుని
నీచెతురతనాట్యాగారమునకు - నేర్పునవెచ్చితినేని
జలజసంభవుండడ్డపడినహరి - శరణమనినవిదళించి
బలిమిచేతనిశిగబట్టినయా - పాపాత్మునితలద్రుంచి
చిలికెదురక్తముచేసియలకలు - శృంగారముగావించి
కలికిముడువకుండినభీముడనే - గాననిపిలువుమమించి
అనికఠినోక్తులచేప్రతిజ్ఞగా - యనిననమీరాత్మజుని
గనికోరికెలీడేరెననుచుశీ - ఘ్రమహీశ్వరినియాతనిని

చరణములు.

106 పరగుననుసైరంధ్రిజనికీ - చకునిరాకనుకోరుచు
మరుగుదెలుపకతనపనినినే - మరకకాలముగనుప్రుచు
107 ఉన్నతరివిధివశతకీచకు - డోర్వజాలనిమమతచే
తిన్నగాపాంచాలికడకేతెంచి - మాయనటింపగా
108 గనిముదంబునకీచకాధము-కపటమ్మునుమధురోక్తుల
దనిపియమసదనమునకనుపగ - తరుణమిదెయనిమనమున
109 దలచిమదనోన్మాదునిగయా - తనిబిరాననరమ్మోక్తుల
వలనుబడవేయంగనొడబడి - వహ్వారేనాజన్మము
110 ఎంతధన్యతనొందెననియా - యింతిబల్కిన తెరగున
కంతుకేళిబెనంగనాట్య - గారమునకేతేరగా

111 మనమునటునిటుబోవనీయ్యక మందిరముకేతెంచియూ
ఇనుడుశరమాబ్ధినిమునుంగగ - నేచియుండినన త్తరి
112 ఖరకరుండస్త్రాద్రిజేరెను - గ్రమ్మెచీకటిమెండుగా
త్వరగకీచకురాకభీమున- కెరుకజేసెను ద్రౌపది
113 అంతసంతసమొదవభీముం-డాడువేషముదాల్చియూ
వంతమైననుదెలియనీయ్యక - వడిగనాట్యాగారము
114 జేరియటకముహూర్తయలుమీరవి - చిత్రతల్పంబందున
జారుపైటచెరుంగుముసుగిడి - తలపుకీచకుపైనిడి
115 ఎప్పుడాదరితాత్మ్లీడెన- కేగువెంచునెయ్యంచుతా
తప్పనెరిపెకిగరితలగడ-ప్రక్కమరుగునజేర్చియూ
116 ఎదురుచూచుచునున్న మొదడు ర్మదవికారవిచేష్టుడై
అదునుయిది యేయనుచుకీచకు-డర్ధరాత్రంబునను
117 ఇష్టభోజనదృప్తుడై తానేక - చిత్తములోపలతేగ
నష్టకీర్త్యండగుచురుంగికి - నాతిపైమోహంబున
(యూ)

118 రతికిమోహాలమతియుదోషా -రత్నమాసైరంధ్రి
క్షితినినావెతదీర్పశాలకు - జేరియున్నదోలేవోకో
[దాల్చి మేల్]

119 యంచుమనమునచాల్పుగాదో- చించిదుస్తులు
కాంచనాంచితనవ్యభూషా-కలితుడై యిలువెడలియు
120 గ్రక్కుగ్రక్కునరాజమార్గము-గదలపరుగిడిమదమున
నక్కచారలనుకముపాదలో - నిక్కిదూరినతెరగున
121 చపలుడైకీచకుడునాటక - శాలలోనంజొచ్చియూ
కపటయువతీతిలకమునుగని- గడగినాతండిట్లనే

శంకరాభరణం ఆట.

ప॥ ఏమేలలనా - యేమూరగలవా
కామశరజనితానలంబదె - కలయగాల్పెనెనా యెడ॥ఏ॥
మధురవాణి - మంజూలవేణి

(సుమా॥ఏ॥)

కొదమకుచగిరి - లెదనుగదియగనదిమివా తెరలా
తడవి కేలా - తాళాగజాలా
అడుగులకుబ్రణ-మిల్లెదనునన్న తులరతులనుజేల్పుమా॥ఏ॥
జలజనయన - సౌందర్యసదన
భళిరనరసింహాఖ్యానలిన - భక్తనుతుసుశిశాసన॥ఏ॥

శ్లోవారా.

అనిఘటుబల్కు-చుకీచకాధముండు శ్రోద్యానజేరగ
గనిభీముండనెసర్పగర్వితముగా-యాతనిముదమారగ
ఏరామూ నమకీయూచపలా - జోకిగలిగెనయూరె
రారమ్మనవాన యూమవా-సలులోకంబున లేరె
బాటుపంతముపవలుకరేచునడి-నన్నంటరాకుచెయుజాచి
అంటినసిదేహంజేనుప్రనా - యుచలవెలిమునసలేచి
బిరబిరదనతలబట్టియీాడ్వగను - బెగ్గడిల్లికీచకుడు
దరిదోపకయిది యేమిది యేమని - తత్తరంబుతోనవుడు
కట్టాయిదియాముదియునినమ్మితి - గాదిదిగంధర్వుండు
కట్టడియైననుజంపుటకీతని - కల్పన జేసెనజుండు
అనిదృఢమతియైధైర్యంబలవడ - నట్టభీమువిదళించి
కనుకొలకులనిప్పులురాలగశీ-ఘ్రముమెయూతనినొప్పించి
పిడికిటబొడచినపోటునకడలక - భీముడెదురునొప్పించి

తడయక పిడికిటబాడ చెమరలయా-తనిఫాలముగురినించి
ఆపోటున కావంత మైకలక్ష్యము సేయక కీచకుడు
రూపుమాపెదనుజూడరయనిమారుతినిగొట్టనాఘనుడు
కొట్టినగొట్టుచుతిట్టినదిట్టుచుకొండకొండఢీకొనిన
యట్టులనిరువురు వెనుదీయక పోరాడుచున్న సమయమున

చరణములు.

122 పండ్లుపటపటకొరికిభీముడపారశౌర్యోపేతుడై
కండ్లకావరిమడతునివెదుక్కుర్తనిలునిలునిలుమని
123 మగటిమినివారికరిసిబట్టినమాడ్కిబాంచినటించిపె
న్నగశియాకీచకునికడువడినెత్తిశిగలంఘించియు
124 కరమునెత్తురుపనరుపలలమ్ముగ్రక్కుచుండగమేనిలో
శిరముకరచరణములుజొన్పివిచిత్రవధగావింపను
125 పూనికందులతిత్తివలెపెనుముద్దజేసిశబాసనన్
చీనిమిత్తముదెచ్చియుంచినయనుపగరిటెలతేటాలునన్
126 వెదకికొనిసుడిదిరుగమోదినవిరిగియాతండప్పుడే
గుదులుకొనికృష్ణాయటంచునుగుందిప్రాణమువిడిచెను
127 అంతలనచేజావబడినమహాపరాధికళేబరం
బెంతవికృతమొజూచితే॰ ప్రాణేశ్వరీయనిద్రౌపదిన్
128 చెంతజేరంజీరిభీముడు॰ జెచ్చెరన్నావకునితా
నంతలోవెలిగింపనాచప॰ లాక్షిసింహబలాధమున్
129 జూచిభయనందాగ్రహంబులు॰ జొప్పడన్నిష్ఠురముగా

నీచుడానీమప్ట చేష్టలు నేటికినిఫలియించెగా
130 దురితమిదియపదురితమిదియని॥ తొల్లినీమదిదెలసిమొ
పరులకాంతలగలయగోరిన॥ పాపమూరకపోవునె

తోహరా.

అనియిటుదూషణలాడుచున్న సతినతిగౌరవమునజూచి
కనకాంగిస్త్రీప్రతినజెల్లెనిక॥ గాదిటనుండక లేచి॥
పొమ్మనిబంచివృకోదరుడరిగిన॥ పిమ్మటతమయగ్రజుని
కొమ్మమొకతెజంపించుటెరిగిసరగునయుపకీచకులుజని
చావునకేక్పుచుగంధర్వులచే- జచ్చినవాకిగల
జీవమునుగుతరిదేహముముద్దగ- జేతురేమొయనిచాల॥
చింతిలిచింతిలగాకలమేనుని- చితికిజేర్పకీచకుని
కాంలికివిస్మయపడుచుపాదైపై- గట్టిపోవుదలెగిని॥

చరణములు.

131 వీరితోరగిత్మిరపద్రాపదివేశ్య - నొకచోనిలచివ
క్రూరులగుయుపకీచకులుగను- గొనిధరాధిపునాజ్ఞను
132 నినిమిత్తమగాదెవారావా - డగ్గెననికోపించియా
మానినినిగొని తెచ్చికపుడు - ర్మార్గతనునిందింపుచు
133 బహువడిగగతజీవి - కీచకుపైనజేర్చిబిగించిపట్
మహుహారీహారియనుచు- వారామార్గమునగొనిపోనెడ
134 నామనోహరులారన - తక్రరుణాగుణాకరులార ప్రా
ద్దాములారశుభాతిశయగం - ధర్వులారగనుండిదె

135 చచ్చిపోయినకీచకునినను - చలముబూనిబిగించిబల్
తుచ్ఛులగుయుపకీచకులుయీ-త్రోవగొనిపోచుండిరి

136 బాధలనుబాపనీకననుకా - పాడికడురక్షించిన
నాథులేవ్వరుగలిగియుండియు - నాథనైతినిశ్రీపతే

(తా)

137 అనుచునొక్క తెరంగు మొరలిడు-నట్టియా స్వరవంబు
వినివృకోదరుడాగ్రహంబున - వెడలిదారికినడ్డమై

128అనిమిషాదులుమేల్బళాభళియనగనూపాయుధమునన్
పెనగియుపకీచకులనందర-పెల్లడంచివధించెను

139 అంతచింతదొలంగిద్రౌపది - సంతసంబుజనింపగా
కాంతునకువందనములిడిరా - కాంతచెంతకుజేరగా

తోహరా.

ఈకథవ్రాశినజదివినవారల - కేకళంకములుకల్ల
ప్రాకటముగశ్రీహరిమొసగునునిహ-పరసౌఖ్యంబులనెల్ల

మంగళహారతి.

కేదారం--జల్పాతాళం.

పల్లవి

జాయమంగళంరమావర - జగదేకవీర॥జా॥

కాయజాహిత - సాయకయదు •

కాయాప్ర-మేయాను-గేయాను-కాయతే॥జా॥

పరమపావనప్రసన్న గళయన-పంకజాతాయతలోచన
నిరుపమాన - కలుషదమన
నిర్మలనిత్యని - రంజననిర్గుణ॥జా॥ (దిందిరా)
నందనందనభక్త-చందనగోపిక.బృందహృత్సరసీరుహేం
ఇందుశేఖర - వందితయా
నందగోవిందము - కుందజనార్ధన॥జా॥
శారదాభ్రశ-రీరనైగమ-పారసాగర-ధీరశృం
గారకౌంస్తుభహార వెంకట
నారశింహునివే - మారుబ్రోచినతండ్రి॥జా॥

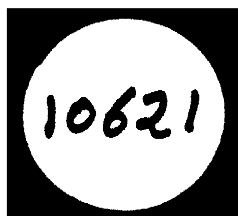
శ్రీమత్శ్యన్న వాసందదేశికేంద్రస్వామినేనమః

కీచకనిర్యాణము

సంపూర్ణము.

శ్రీవెంకటేశ్వరార్పణమస్తు.

10621